

lokaler og lærerkrafter var tilstede. Princippet om en højere undervisning for alle gennemførtes ved, at man gav skolen følgende struktur:

En *grundskole* (the primary school) for alle børn i alderen 5—11 år.

En *højere skole* (the secondary school) for alle børn over 11 år, delt i følgende linier:

den *sproglige linie* (the grammar line), der førte børnene frem til den almindelige skoleeksamen (the general certificate of education) i 16 års alderen, dog uden pligt for eleverne til at indstille sig til denne, men med mulighed for dem til at tage eksamen i de fag (færre eller flere), de ønskede.

Efter 16 års alderen kunne eleverne fortsætte i en gymnasieskole på 2 eller 3 år (the sixth form).

Den *tekniske linie* (the technical line), hvorved forstås handels- eller håndværker-samt andre fagskoler.

Den *praktiske linie* (the secondary modern line), hvor børnene var pligtige at gå til udgangen af det skoleår, hvori de var fyldt 15 år (senere 16 år). I tilslutning hertil oprettes ungdomsskoler for faglærte eller ufaglærte, dels dagskoler, dels aftenskoler samt kostskoler.

Ved det af folketingsudvalget stillede spørgsmål sigter man formentlig til den praktiske linie, *the secondary modern school*.

Ifølge sagens natur er det vanskeligt at finde objektive kriterier at dømme efter, når man skal drage en sammenligning mellem elevernes standpunkt i 14 års alderen i den eksamensfri skole hos os og i 15 års alderen i den tilsvarende engelske skoleafdeling. For den danske skoles vedkommende har man en vis konstatering af skolens mål i de gennem en årrække afholdte skriftlige prøver i dansk og regning for den ældste årgang, de såkaldte „ministerielle prøver“, samt i den ved nogle skoler i købstæderne afholdte „borgerskoleeksamen“. Tager man de her givne opgaver (se ministeriets „Meddelelser“ for 1953, pag. 36) og det ved de ministerielle prøver fremkomne gennemsnit som norm, er der imidlertid ingen tvivl om, at standpunktet i ældste klasse i den engelske „secondary modern school“ ligger højere. Jeg bygger dette skøn på talrige besøg i skoler af denne type såvel i London

som i provinsen, købstæder og landsbyer, hvor jeg har haft lejlighed til at overvære undervisningen, gennemse de skriftlige arbejder og lejlighedsvis selv overtaget undervisningen i en klasse. Mit indtryk er, at eleverne er sikrere i de grundlæggende fag, mere modne og mere øvede i at anvende grundfærdighederne på praktiske opgaver.

Et andet resultat af den engelske skolestruktur bør også nævnes i denne forbindelse. Man har også her haft vanskelighed med at bremse tilgangen til den ovennævnte sproglige linie (the secondary line), ligesom tilfældet har været hos os, hvor tilgangen til eksamensmellemskolen varierer mellem 45 og 80 pct. af en årgang. Efter den statistik, der er givet i en årbog, som udgives af foreningen af skoledirektioner i England (The Education Committees Year Book, 1954—55), ses procenttallet at være et helt andet, idet der nogle steder kun går ca. 20 pct. i den sproglige linie, mens den tekniske og den praktiske har op mod 80 pct. af årgangene, i enkelte amter og købstæder dog kun 70 pct. eller derunder. Dette forhold kan skyldes, at man bruger intelligensprøver som rettesnor for fordelingen, men det hævdes almindeligt, at det er den organiske forbindelse med erhvervslivets lærlingeskoler, der er hovedårsagen, idet de praktiske linier derved får et formål, som virker tiltrækkende på forældre og børn. Det må i denne sammenhæng erindres, at lærlingskolerne i England for en væsentlig dels vedkommende oprettes og drives af de samme myndigheder som den almindelige skole, og hvor de nævnte lærlingeskoler er private, står de under samme tilsyn som de offentlige skoler og sorterer under undervisningsministeriet.

Ad b). Ifølge den af skolekommissionen af 1946 udformede og af riksdagen i 1950 vedtagne niårige folkeskole og undervisningspligt vil den *svenske* skolestruktur komme til at bestå af følgende led:

Småbørnstrinnet: en treårig skole for 7—10 årige.

Mellemtrinnet: en treårig skole for 10—13 årige.

„Högstadiet“: en treårig skole for 13—16 årige: Realskolen.

Den sidste er liniedelt i:

G-linien, der afsluttes i 9. g med en real-eksamen, gymnasiet,